

Kulturell kompetanse

Merete Saus

Regionalt kunnskapssenter for barn og unge – Nord

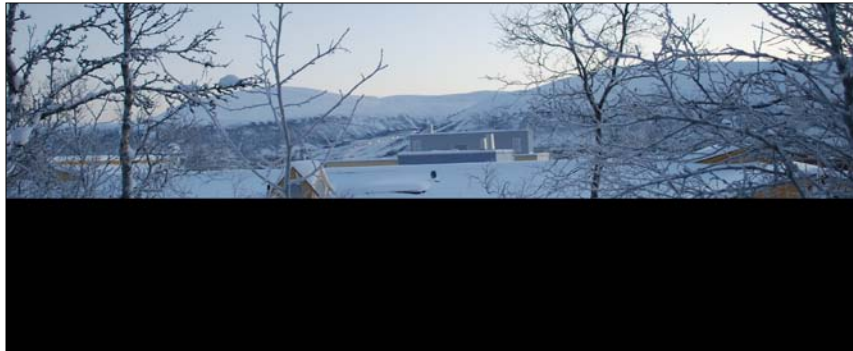
Det helsevitenskaplige fakultet

Universitetet i Tromsø

RKBU Nord

- Fusjon av Rbup-nord og BUS Nord-Norge
- Ved BUS var barnevern i samiske samfunn er satsingsfelt
- Forskere: v/ Merete Saus og Else Boine
- Bufdir har understreket at det skal videreføres

Barnevernets arbeid i det samiske samfunn

Hva kan vi si om dette med utgangspunkt i forskning og utviklingsarbeid?

Barns beste eller urfolksforpliktelse: uhåndterlige paradokser?

Hva har vi gjort?

2004: Dr.gradsavh.

2006: 4 hefter om kulturperspektiv

2006: 2 gjennomganger av internasjonale metoder

2007: Kartlegging av kulturkompetanse og kulturoversikt

2008: Forslag til modell for fagutvikling og vedlikehold av kulturkompetanse

2008: Kunnskapsstatus over forskning om barnevern og samisk kultur i Nordkalotten

2009: Utvikling av modell for slektsbasert fosterhjemsarbeid

2009: Veileder i kulturorientert barnevernsarbeid

2010: Samarbeid med Oulu om bok om barn i nord

2010: Utviklingsprosjekt m Kautokeino kommune om erfaringsbasert kunnskap

2011: Artikkelsamling med HiH m/ 1 artikkel om samiske fedre

2010-2011: Kulturkompetanse

2011-2013: 1. lektorprogram basert på utv. prosjekter om samiske barnevern

Hva har vi gjort?

2004: Dr.gradsavh.

2006: 4 hefter om kulturperspektiv

2006: 2 gjennomganger av internasjonale metoder

2007: Kartlegging av kulturkompetanse og kulturoversikt

2008: Forslag til modell for fagutvikling og vedlikehold av kulturkompetanse

2008: Kunnskapsstatus over forskning om barnevern og samisk kultur i Nordkalotten

2009: Utvikling av modell for slektsbasert fosterhjemsarbeid

2009: Veileder i kulturorientert barnevernsarbeid

2010: Samarbeid med Oulu om bok om barn i nord

2010: Utviklingsprosjekt m Kautokeino kommune om erfaringsbasert kunnskap

2011: Artikkelsamling med HiH m/ 1 artikkel om samiske fedre

2010-2011: Kulturkompetanse

2011-2013: 1.lektorprogram basert på utv.prosj. om samiske barnevern

Hva har vi gjort?

2004: Dr.gradsavh.

2006: 4 hefter om kulturperspektiv

2006: 2 gjennomganger av internasjonale metoder

2007: Kartlegging av kulturkompetanse og kulturoversikt

2008: Forslag til modell for fagutvikling og vedlikehold av kulturkompetanse

2008: Kunnskapsstatus over forskning om barnevern og samisk kultur i Nordkalotten

2009: Utvikling av modell for slektsbasert fosterhjemsarbeid

2009: Veileder i kulturorientert barnevernsarbeid

2010: Samarbeid med Oulu om bok om barn i nord

2010: Utviklingsprosjekt m Kautokeino kommune om erfaringsbasert kunnskap

2011: Artikkelsamling med HiH m/ 1 artikkel om samiske fedre

2010-2011: Kulturkompetanse

2011-2013: 1.lektorprogram basert på utv.prosj. om samiske barnevern

Vår strategi

Vekselvirkning mellom forskning og utvikling

Vekselvirkning mellom skaffe kunnskap og sette om til praktisk barnevernsarbeid

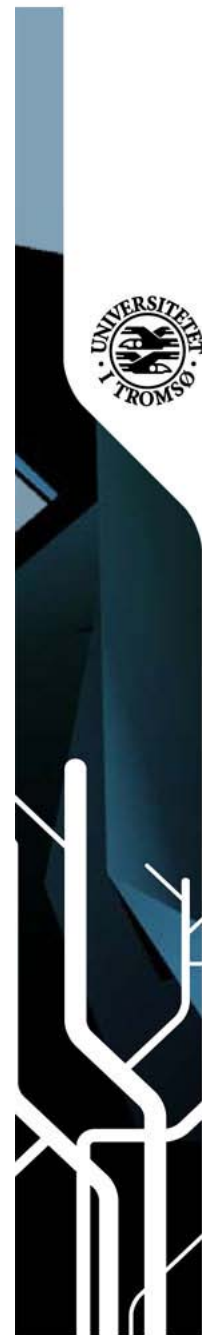
Kunnskapsoversikter og kunnskapsstatus

- Norge har mest forskning i Norden
- Liknende problemstillinger i andre land med urfolk
- Kunnskaps om barneverns*arbeidet*
- Kunnskap om samiske kunnskapsformer
- Tiltak må være basert på *barnets kultur*
  - Ikke det samme som tradisjonell kultur
- Tiltak må være kontekst- nettverksorientert
- Ulike aktørgrupper må samarbeide om programmet
- Integrering av kulturell kompetanse
  - Ikke bare kulturell sensitivitet

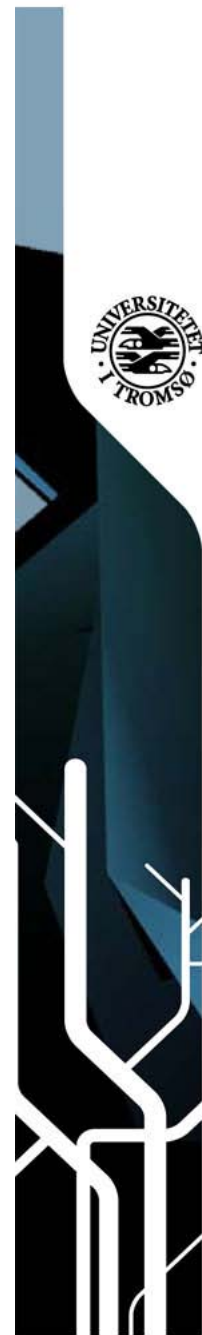
Trenger mer forskningskunnskap:

- Lite kvantitativ forskning
- Ingen langtidsoppfølging av samiske barnevernsbarn
- Spesifikke fenomener (mobbing, skolefravær, overgrep, misbruk etc)
- Situasjonen for tidligere samiske barnevernsbarn
- Ettervirkning av assimilering (samfunnsnivå) og akkulturasjon (individnivå) og betydning dette har for barnevernet

Forhastede slutninger:

- Kultur og omsorg settes opp mot hverandre
- At etnisk matching nødvendigvis er rett og bra
- Nærhet i tid betyr kausal sammenheng
- Kulturell sensitivitet er nok

For å sikre barnets rettigheter:

Integrere
kulturell kompetanse i
arbeid med samiske barn
og unge og deres familier

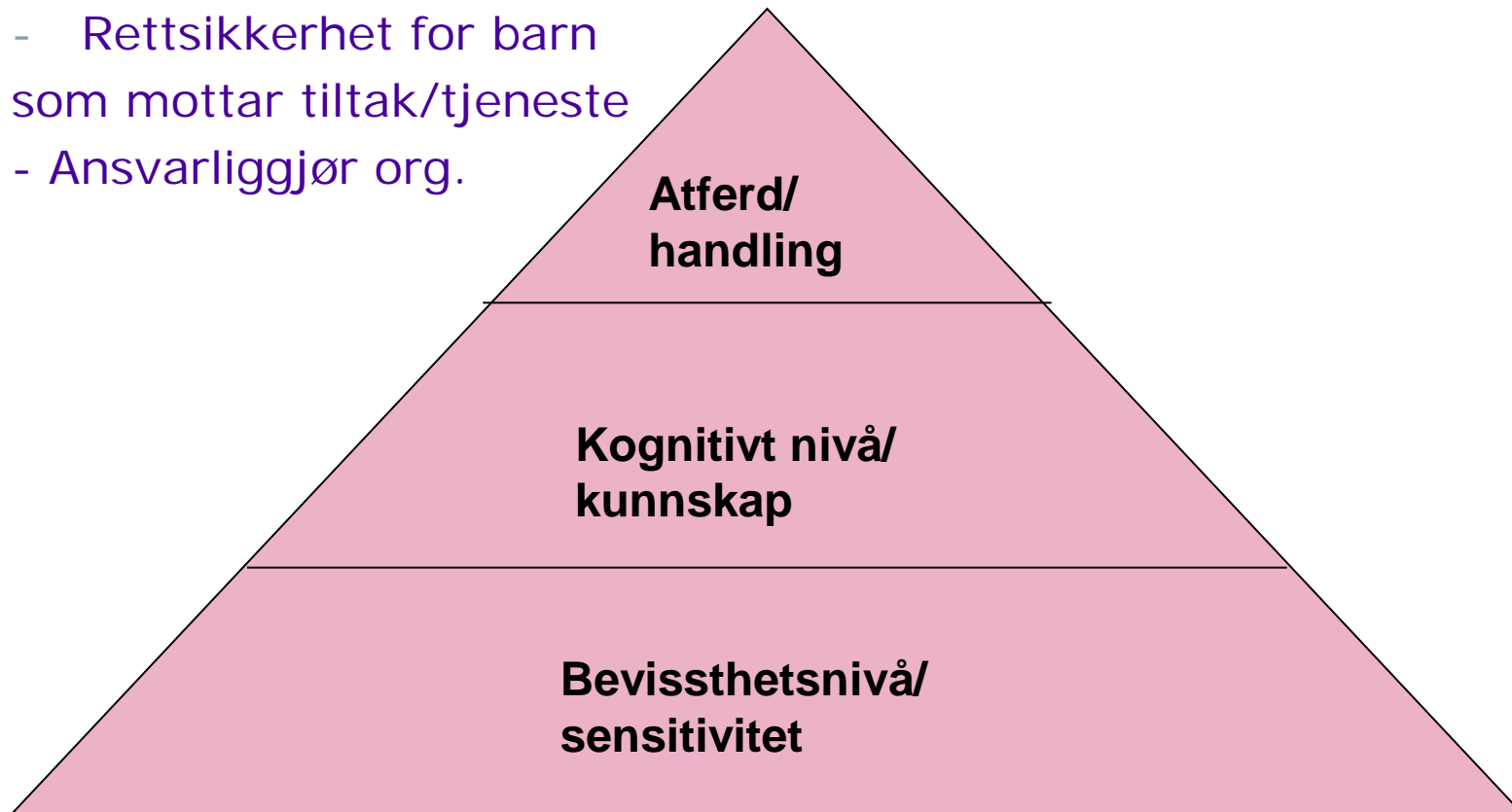
Kulturell kompetanse

Kulturell kompetanse:

Mulighet opplæring og evaluering

- Kvalitetssikring av tjenestene
- Rettsikkerhet for barn som mottar tiltak/tjeneste
- Ansvarliggjør org.

Takk for oppmerksomheten

